

**DERİ VE DERİ MAMULLERİ
SEKTÖRÜ**

2013 EYLÜL

AYLIK İHRACAT BİLGİ NOTU

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ

Ekim 2013

2013 YILI EYLÜL AYI

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2013 yılı Ocak-Eylül döneminde Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 17,4 artışla 1 milyar 384 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılı Ocak-Eylül döneminde Türkiye genel ihracatı ise % 0,6 oranında artarak 111,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin Genel İhracatında Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Payı						
Birim:1000\$	2011	2012	11/12 Değişim %	2012 Ocak-Eylül	2013 Ocak-Eylül	12/13 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	134.906.869	151.860.846	11,3	111.260.522	111.980.808	0,6
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	1.479.274	1.605.069	18,2	1.179.112	1.384.312	17,4
Deri ve Deri Mamülleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,1	1,1		1,1	1,2	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın ülkeler bazında en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının Ocak-Eylül döneminde % 19,8 artışla 354,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiş olup, sektör ihracatındaki hızlı artışta önemli bir payı bulunmaktadır. Rusya'nın Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 25,6'ya yükselmiştir.

2013 yılının Ocak-Eylül döneminde deri ve deri ürünleri ihracatının başlıca pazarları arasında en çok dikkat çeken ülkeler Irak ve Çin Halk Cumhuriyeti'dir. Irak'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı sözkonusu dönemde % 44,5 artışla 84,2 milyon dolara yükselirken, toplam deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 6,1 olarak kaydedilmiştir. Çin Halk Cumhuriyeti'ne yapılan ihracat ise aynı dönemde % 74,8 gibi yüksek oranda bir artışla 58,7 milyon dolara yükselirken, toplam deri ihracatındaki payı ise % 4,2'ye yükselmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının AB'deki pazarlarına yapılan ihracatlarda geçmiş dönemlerin düşüşlerinin yerini nispeten toparlanma almıştır. Bu bağlamda deri ürünleri ihracatının 2. büyük pazarı İtalya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının ilk 9 ayında % 2,1 artarak 102 milyon dolar olarak kaydedilirken, AB pazarının diğer önemli ülkesi Almanya'ya deri ürünleri ihracatı ise aynı dönemde % 4,2 artışla 86 milyon dolar olmuştur. Diğer bir AB ülkesi olan İngiltere'ye deri ve deri ürünleri ihracatı Eylül ayındaki hızlı artış oranına

rağmen geçmiş aylardaki vasat performans nedeniyle Ocak-Eylül döneminde % 7,1 artışla 51,8 milyon dolara yükselmiştir. İlk 10 pazar içinde yer alan AB ülkeleri içinde Ocak-Eylül döneminde sadece Fransa'ya yapılan ihracatta minimal bir düşüş meydana gelmiş ve bu pazara ihracat bu dönemde % 1,3 gerileyerek 57 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer öne çıkan ülkeler arasında bu dönemde ihracatta % 18,6 artış göstererek 52,7 milyon dolara yükselen ve payını % 3,8'e çıkaran Ukrayna yerilirken, % 23,6 artışla 43,4 milyon dolara yükselen ve payını % 3,1'e çıkaran Hong Kong diğer dikkat çeken pazar olarak sıralanabilir.

Bu dönemde ilk 10 pazar içinde yer almamasına karşın % 1193 gibi yüksek oranda artış göstererek 28,7 milyon dolar değerinde ihracat yapılan ve 11. sıraya yükselen Litvanya da dikkat çekerken, son dönemlerin yükselen diğer pazarı BAE'ne yapılan deri ürünleri ihracatı söz konusu dönemde % 62,3 artışla 16,4 milyon dolara yükselmiştir.

Geçmiş dönemlerde, dönem dönem ilk 10 pazar arasına giren diğer önemli pazarlarımızdan ABD, Bulgaristan, Kazakistan ve İspanya, bu dönemde sırasıyla 12., 13., 15. ve 19. pazarlar olarak kendilerine yer bulmuşlardır. (Bkz. Tablo syf. 21)

		TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI							
		2012 EYLÜL 1000 \$	2013 EYLÜL 1000 \$	DEĞİŞİM %	2012 OCAK-EYLÜL 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2013 OCAK-EYLÜL 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	44.417	45.399	2,2	295.717	25,1	354.171	25,6	19,8
2	İTALYA	9.466	9.950	5,1	99.935	8,5	102.065	7,4	2,1
3	ALMANYA	7.573	8.782	16,0	82.565	7,0	86.001	6,2	4,2
4	İRAK	7.574	10.862	43,4	58.259	4,9	84.164	6,1	44,5
5	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.583	7.616	112,6	33.558	2,8	58.662	4,2	74,8
6	FRANSA	7.881	7.524	-4,5	57.817	4,9	57.050	4,1	-1,3
7	UKRAYNA	9.202	8.328	-9,5	44.505	3,8	52.774	3,8	18,6
8	İNGİLTERE	3.965	6.348	60,1	48.387	4,1	51.811	3,7	7,1
9	HONG KONG	3.287	4.682	42,4	35.109	3,0	43.399	3,1	23,6
10	SUUDİ ARABİSTAN	3.903	3.879	-0,6	35.421	3,0	36.752	2,7	3,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		100.852	113.371	12,4	791.273	67,1	926.850	67,0	17,1
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		146.754	176.192	20,1	1.179.112	100,0	1.384.312	100,0	17,4

Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 33,4'lük payıyla en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat 2013 yılı Ocak-Eylül döneminde % 9,2 artışla 462,9 milyon dolar olmuştur.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer önemli pazarımız olan eski Doğu Bloğu ülke grubuna yapılan ihracat, bu dönemde % 16,4 oranında artarak 438,2 milyon dolara yükselmiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 31,7 olarak kaydedilmiştir.

Ülke grupları arasında bu dönemde en yüksek artış oranı ise % 43,8 ile Asya ülke grubunda kaydedilmiştir. Asya ülkelerine bu dönemde 134,4 milyon dolar değerinde deri ve deri ürünleri ihracatı yapılırken, toplam deri ihracatı içindeki payı ise % 9,7'ye yükselmiştir.

Ülke grupları açısından diğer yüksek oranlı artışlarda Diğer Avrupa ülkeleri grubuna ihracat % 39 artış gösterirken, Ortadoğu ülkeleri grubuna yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı ise % 37,5 oranında artış göstermiştir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı								
	2012 EYLÜL 1000\$	2013 EYLÜL 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %	2012 OCAK-EYLÜL 1000\$	2013 OCAK-EYLÜL 1000\$	DEĞİŞİM %	PAY %
AB Ülkeleri (27) Toplamı	45.133	61.227	35,7	34,8	423.770	462.900	9,2	33,4
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	59.814	58.061	-2,9	33,0	376.599	438.207	16,4	31,7
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	14.956	20.980	40,3	11,9	125.556	172.625	37,5	12,5
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	10.353	16.011	54,7	9,1	93.513	134.435	43,8	9,7
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	6.245	5.610	-10,2	3,2	62.817	64.731	3,0	4,7
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	4.105	4.311	5,0	2,4	43.988	48.405	10,0	3,5
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	3.681	5.751	56,2	3,3	29.159	31.005	6,3	2,2
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	1.863	2.981	60,0	1,7	17.826	24.775	39,0	1,8
Serbest Bölgeler Toplamı	410	887	116,3	0,5	3.847	5.267	36,9	0,4
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	146.754	176.192	20,1	100,0	1.179.112	1.384.312	17,4	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

2013 yılının Ocak-Eylül döneminde deri ve deri ürün grupları içerisinde en çok ihracat ayakkabı ürünlerinde yapılmış olup, 551,4 milyon dolarlık ihracat ile bir önceki yıla göre % 28,1 oranında artış kaydedilmiştir. Ayakkabı ürün grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 39,8 düzeyine yükselmiştir.

Deri ve deri ürün grupları içinde diğer yüksek ihracat yapılan grup deri giyim ve kürk giyim ürünlerinden oluşan deri konfeksiyon grubu olup, bu ürün grubundan gerçekleştirilen toplam ihracat, 2013 yılının Ocak-Eylül döneminde geçen yıla göre % 14,1 oranında artarak 433,9 milyon dolara yükselmiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının Türkiye toplam deri ihracatındaki payı % 31,3 düzeyindedir.

Deri konfeksiyon ürün grubunu oluşturan iki önemli kalemden deri giyim ürün grubundan gerçekleştirilen ihracat, 2013 yılının Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 21,4 oranında artarak 198,3 milyon dolara yükselirken, bu ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 14,3 olarak kaydedilmiştir.

Deri konfeksiyon ürün grubunun diğer kalemi kürk giyim eşyası grubundan ise bu dönemde 235,6 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, 2012 yılının eş dönemine göre % 8,6 oranında artış meydana gelmiştir. Kürk giyim ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı ise bu dönemde % 17 olarak kaydedilmiştir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2013 yılı Ocak-Eylül döneminde 222,2 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 22,1 seviyesindedir. Bu ürün grupları toplamının Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 16,1 olarak hesaplanmaktadır.

Deri ve deri ürünleri ihracatının diğer önemli bir grubu olan saraciye ürün grubundan bu dönemde % 5,6 düşüşle 173,7 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Saraciye ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamülleri ihracatındaki payı ise % 12,5'dir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer ürün gruplarına göre daha az ihracat yapılan ham deri ve ham kürk ürün grupları toplamında ihracat ise aynı dönemde 411 bin dolardan 1 milyon 156 bin dolara yükselmiştir.

2013 EYLÜL AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)

DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2012 EYLÜL	2013 EYLÜL	2012/2013 Değişim	2012 OCAK-EYLÜL	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2013 OCAK-EYLÜL	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2012/2013 Değişim
4101-4103	HAM DERİ	115	23	-80,0%	376	0,0	947	0,1	151,9%
4301	HAM KÜRK	14	15	7,1%	35	0,0	209	0,0	497,1%
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	129	38	-71%	411	0,0	1.156	0,1	181%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTİMİŞ DERİ	13.889	16.765	20,7%	114.477	9,7	136.416	9,9	19,2%
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	9.159	9.535	4,1%	67.493	5,7	85.777	6,2	27,1%
	YARI İŞLENMİŞ/BİTİMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	23.048	26.300	14,1%	181.970	15,4	222.193	16,1	22,1%
4203.10	DERİ GİYİM	15.938	22.340	40,2%	163.291	13,8	198.294	14,3	21,4%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	37.297	36.700	-1,6%	217.023	18,4	235.638	17,0	8,6%
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	53.235	59.040	10,9%	380.314	32,3	433.932	31,3	14,1%
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206	SARACİYE TOPLAMI	18.399	19.524	6,1%	183.924	15,6	173.690	12,5	-5,6%
64	AYAKKABI TOPLAMI	51.757	70.916	37,0%	430.475	36,5	551.385	39,8	28,1%
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	146.754	176.192	20,1%	1.179.112	100,0	1.384.312	100,0	17,4%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

1- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

2013 yılı Ocak-Eylül döneminde Çin'e % 165,2 artışla 305 bin dolar, Almanya'ya 213 bin dolar, Hong Kong'a 168 bin dolar, Gana'ya 73 bin dolar, Fransa'ya 59 bin dolar, İtalya'ya 42 bin dolar, Rusya'ya ise 38 bin dolar değerinde ham deri ihracatı gerçekleştirilmiştir. Ham deri ihracatı bu dönemde 376 bin dolardan 947 bin dolara yükselmiştir.

EN FAZLA HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101- 4103)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EYLÜL	2013 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	115	305	165,2%	32,2%
ALMANYA	0	213	100,0%	22,5%
HONG KONG	0	168	100,0%	17,7%
GANA	0	73	100,0%	7,7%
FRANSA	0	59	100,0%	6,2%
İTALYA	1	42	100,0%	4,4%
RUSYA FEDERASYONU	123	38	-69,1%	4,0%
ENDONEZYA	12	20	66,7%	2,1%
UKRAYNA	0	10	100,0%	1,1%
ROMANYA	1	10	100,0%	1,1%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	376	947	151,9%	100,0%

Aynı dönemde, ham kürk ürün grubunda, Hong Kong'a 155 bin dolar, Tayland'a 33 bin dolar ve Gana'ya 17 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Geçen yılın aynı döneminde 35 bin dolar seviyesinde olan ham kürk ihracatı bu dönemde 209 bin dolara yükselmiştir.

HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EYLÜL	2013 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
HONG KONG	0	155	100,0%	74,2%
TAYLAND	0	33	100,0%	15,8%
GANA	0	17	100,0%	8,1%
AVUSTURYA	0	5	100,0%	2,4%
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	35	209	497,1%	100,0%

2013 yılının Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den Hong Kong'a 323 bin dolar, Çin'e 305 bin dolar, Almanya'ya 213 bin dolar, Gana'ya 90 bin dolar, Fransa'ya 59 bin dolar, İtalya'ya ise 42 bin dolar değerinde ham deri ve kürk ihraç edilerek % 181,3 artışla 1 milyon 156 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır.

EN FAZLA HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4101- 4103 , 4301)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EYLÜL	2013 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
HONG KONG	0	323	100,0%	27,9%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	115	305	165,2%	26,4%
ALMANYA	0	213	100,0%	18,4%
GANA	0	90	100,0%	7,8%
FRANSA	0	59	100,0%	5,1%
İTALYA	1	42	100,0%	3,6%
RUSYA FEDERASYONU	123	38	-69,1%	3,3%
TAYLAND	0	33	100,0%	2,9%
ENDONEZYA	12	20	66,7%	1,7%
UKRAYNA	0	10	100,0%	0,9%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ ve KÜRK İHRACATI	411	1.156	181,3%	100,0%

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubunda bu dönemde en çok ihracat Hong Kong, Çin ve Ukrayna'ya yapılmış olup, en büyük pazar olan Hong Kong'a yapılan ihracat % 38 artışla 29,8 milyon dolara yükselmiştir. Hong Kong'un yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 21,9 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatının diğer önemli pazarı Çin'e yapılan ihracat ise aynı dönemde % 12,6 artarak 21,9 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu ürün grubunda % 28,9 artış ve 16,8 milyon dolar ihracatla Ukrayna ile % 39,8 artışla 5 milyon dolara yükselen ABD, % 117,1 artış ve 4,6 milyon dolar ihracatla G. Kore ve % 64 artışla 4,4 milyon dolara yükselen Bulgaristan ön plana çıkmaktadır.

EN FAZLA YARI İŞLENMİŞ VE BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTİP 4104 - 4115)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EYLÜL	2013 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
HONG KONG	21.620	29.836	38,0%	21,9%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	19.476	21.923	12,6%	16,1%
UKRAYNA	13.052	16.822	28,9%	12,3%
RUSYA FEDERASYONU	12.797	10.985	-14,2%	8,1%
İTALYA	8.320	10.186	22,4%	7,5%
ABD	3.546	4.960	39,8%	3,6%
ALMANYA	4.184	4.887	16,8%	3,6%
GÜNEY KORE	2.125	4.613	117,1%	3,4%
BULGARİSTAN	2.661	4.364	64,0%	3,2%
SİRBİSTAN	1.822	2.262	24,2%	1,7%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. / BİTMİŞ DERİ İHRACATI	114.477	136.416	19,2%	100,0%

İşlenmiş kürk ürün grubunda en çok ihracat Çin'e yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2013 yılının Ocak-Eylül döneminde geçen yıla göre % 165,1 artışla 28,1 milyon dolara yükselmiştir. Böylece Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı % 32,8 seviyesine yükselmiştir.

İşlenmiş kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Rusya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 90,8 artarak 20 milyon dolar olarak kaydedilirken, Hong Kong'a ihracat ise % 2 oranında artarak 8,3 milyon dolar olmuştur. Bu dönemde Rusya'nın payı % 23,3'e yükselirken, Hong Kong'un payı % 9,7 olarak kaydedilmiştir.

İşlenmiş kürk ihracatında daha alt sırada yer almasına karşın aynı dönemde G. Kore'ye ihracat % 102,7 oranında artışla 4,3 milyon dolara yükselmiştir.

EN FAZLA İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4302)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EYLÜL	2013 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	10.607	28.119	165,1%	32,8%
RUSYA FEDERASYONU	10.457	19.955	90,8%	23,3%
HONG KONG	8.133	8.296	2,0%	9,7%
İTALYA	10.092	7.230	-28,4%	8,4%
GÜNEY KORE	2.116	4.290	102,7%	5,0%
ALMANYA	3.807	2.671	-29,8%	3,1%
FRANSA	2.848	2.414	-15,2%	2,8%
ESTONYA	1.282	1.517	18,4%	1,8%
İNGİLTERE	1.925	1.352	-29,7%	1,6%
UKRAYNA	5.160	1.232	-76,1%	1,4%
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI	67.493	85.777	27,1%	100,0%

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ürün grubunda en çok ihracat Çin, Hong Kong ve Rusya'ya yapılmakta olup, en büyük pazar olan Çin'e yapılan ihracat bu dönemde geçen yıla göre % 66,3 artışla 50 milyon dolara yükselmiştir. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatındaki payı % 22,5 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Hong Kong'a yapılan ihracat aynı dönemde % 28,2 artarak 38,1 milyon dolar olarak kaydedilirken, % 33,1 artış ve 30,9 milyon dolar ihracat ile Rusya takip etmektedir.

Bu ürün grubu ihracatında 6. büyük pazar olan G. Kore'ye ihracat bu dönemde % 109,9 artarak 8,9 milyon dolara yükselirken, daha alt sırada yer almalarına karşın Bulgaristan'a ihracat ise aynı dönemde % 68,3 oranında artış göstermiştir.

EN FAZLA YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EYLÜL	2013 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	30.083	50.042	66,3%	22,5%
HONG KONG	29.753	38.132	28,2%	17,2%
RUSYA FEDERASYONU	23.254	30.940	33,1%	13,9%
UKRAYNA	18.212	18.054	-0,9%	8,1%
İTALYA	18.412	17.416	-5,4%	7,8%
GÜNEY KORE	4.241	8.902	109,9%	4,0%
ALMANYA	7.991	7.558	-5,4%	3,4%
ABD	4.240	5.579	31,6%	2,5%
BULGARİSTAN	2.686	4.521	68,3%	2,0%
FRANSA	6.922	4.438	-35,9%	2,0%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL. VE BİTMİŞ DERİ VE İŞL. KÜRK İHRACATI	181.970	222.193	22,1%	100,0%

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

Deri giyim ürün grubunda en çok ihracat Rusya'ya yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2013 yılının Ocak-Eylül döneminde geçen yıla göre % 46,1 artışla 66,6 milyon dolara yükselmiştir. Böylece Rusya'nın deri giyim ihracatındaki payı % 33,6'ya çıkmıştır.

Deri giyim ihracatının diğer önemli ülkelerinden Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 18,4 artarak 25,8 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar Almanya'ya ihracat ise % 8,9 artışla 23,6 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Aynı dönemde İtalya'ya ihracat ise % 15,8 düşüşle 8,8 milyon dolara gerilemiştir.

Deri giyim ürün grubunda diğer önemli pazarlar olan ABD'ne yapılan ihracat % 43 artışla 8,7 milyon dolara yükselirken, İngiltere ve BAE'ne aynı dönemde yapılan ihracatların % 235,6 ve % 151,4 oranlarında artarak sırasıyla 7,6 ve 5 milyon dolara yükselmesi de dikkat çekmektedir.

EN FAZLA DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER				
(GTIP 4203.10)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EYLÜL	2013 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	45.596	66.621	46,1%	33,6%
FRANSA	21.781	25.792	18,4%	13,0%
ALMANYA	21.673	23.594	8,9%	11,9%
İTALYA	10.422	8.771	-15,8%	4,4%
ABD	6.093	8.716	43,0%	4,4%
İNGİLTERE	2.258	7.578	235,6%	3,8%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.969	4.948	151,4%	2,5%
İSVEÇ	2.595	4.716	81,7%	2,4%
AVUSTURYA	5.756	4.621	-19,7%	2,3%
BELÇİKA	2.363	4.208	78,1%	2,1%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	163.291	198.294	21,4%	100,0%

Kürk giyim ihracatının geleneksel en büyük pazarı Rusya'ya 2013 yılının Ocak-Eylül döneminde % 14,6 artışla 142,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Kürk giyim ihracatının önemli bölümünün gerçekleştirildiği Rusya pazarının Türkiye kürk giyim ihracatındaki payı ise bu dönemde % 60,5 olarak kaydedilmiştir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı konumundaki İtalya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 1,2 düşüşle 15,6 milyon dolar olarak kaydedilirken, Fransa'ya yapılan ihracat ise bu dönemde % 11,7 düşerek 13,5 milyon dolara gerilemiştir.

Geçmiş dönemlerde kürk konfeksiyon ihracatında başlıca pazarlar arasında yer almayan Çin'e yapılan kürk konfeksiyon ihracatının bu dönemde % 401,7 artışla 5,6 milyon dolara yükselmesi de dikkat çekmektedir.

Kürk giyim ihracatının bu dönemde yükselen pazarlarından olan İspanya'ya ihracat ise aynı dönemde % 85,4 artışla 3,3 milyon dolara yükselmiştir.

EN FAZLA KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EYLÜL	2013 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	124.425	142.531	14,6%	60,5%
İTALYA	15.799	15.611	-1,2%	6,6%
FRANSA	15.262	13.475	-11,7%	5,7%
ALMANYA	13.822	10.770	-22,1%	4,6%
UKRAYNA	9.259	7.950	-14,1%	3,4%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.121	5.625	401,7%	2,4%
İNGİLTERE	3.374	5.155	52,8%	2,2%
ABD	4.541	3.735	-17,7%	1,6%
İSPANYA	1.776	3.293	85,4%	1,4%
AVUSTURYA	3.733	2.817	-24,5%	1,2%
TÜRKİYE TOPLAM KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	217.023	235.638	8,6%	100,0%

Türkiye toplam deri giyim ve kürk giyim ihracatı açısından en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat 2013 yılı Ocak-Eylül döneminde % 23 artışla 209,2 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın Türkiye deri ve kürk giyim toplam ihracatındaki payı bu dönemde % 48,2 olarak kaydedilmiştir.

Deri ve kürk giyim ihracatının önemli ülkelerinden Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 6 oranında artarak 39,3 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar Almanya'ya ihracat ise % 3,2 düşüşle 34,4 milyon dolara gerilemiştir. Deri ve kürk giyim ürün grubunda diğer önemli pazarlardan olan İngiltere'ye bu dönemde yapılan ihracatın % 126,1 artması dikkat çekerken, Çin'e ihracat ise % 225,1 oranında artış göstermiştir. BAE'ne ihracatta ise aynı dönemde % 140,3 artış kaydedilmiştir.

EN FAZLA DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4203.10, 4303 - 4304)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EYLÜL	2013 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	170.021	209.152	23,0%	48,2%
FRANSA	37.042	39.268	6,0%	9,0%
ALMANYA	35.495	34.365	-3,2%	7,9%
İTALYA	26.222	24.383	-7,0%	5,6%
İNGİLTERE	5.632	12.733	126,1%	2,9%
ABD	10.634	12.451	17,1%	2,9%
UKRAYNA	16.923	10.837	-36,0%	2,5%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	2.298	7.472	225,1%	1,7%
AVUSTURYA	9.489	7.437	-21,6%	1,7%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	3.056	7.343	140,3%	1,7%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ ve KÜRK KONFEKSİYON İHRACATI	380.314	433.932	14,1%	100,0%

4- Saraciye Ürün Grubu

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2013 yılının Ocak-Eylül döneminde % 2,7 artışla 47 milyon dolara yükselmiştir. İtalya'nın Türkiye saraciye ihracatındaki payı ise bu dönemde % 27,1 olarak kaydedilmiştir.

Saraciye ihracatının diğer önemli pazarı olan Almanya'ya ihracat bu dönemde % 5 artarak 22,7 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracatın ise % 23,4 düşerek 21,5 milyon dolara gerilemesi dikkat çekmektedir.

Saraciye ihracatında bu dönemde Rusya'ya yapılan ihracatın % 37,2 düşerek 8,3 milyon dolara gerilemesi de göze çarparken, diğer önemli pazarlarımızdan Fransa'ya yapılan ihracatta da % 19,5 oranında bir düşüş yaşanmıştır.

Bu dönemde Irak'a saraciye ihracatı ise % 57,9 oranında artışla 5,6 milyon dolara ulaşmıştır.

EN FAZLA SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 4201-4202-4203.21-4203.29-4203.30-4203.40-4204-4206)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EYLÜL	2013 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
İTALYA	45.823	47.044	2,7%	27,1%
ALMANYA	21.598	22.671	5,0%	13,1%
İNGİLTERE	28.064	21.504	-23,4%	12,4%
RUSYA FEDERASYONU	13.216	8.294	-37,2%	4,8%
FRANSA	7.649	6.161	-19,5%	3,5%
İRAK	3.571	5.639	57,9%	3,2%
İSPANYA	6.259	5.566	-11,1%	3,2%
ABD	5.160	4.850	-6,0%	2,8%
DANİMARKA	6.876	4.808	-30,1%	2,8%
AVUSTURYA	2.822	3.362	19,1%	1,9%
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	183.924	173.690	-5,6%	100,0%

5- Ayakkabı Ürün Grubu

Ayakkabı ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya 2013 yılı Ocak-Eylül döneminde % 18,7 artışla 105,7 milyon dolarlık ayakkabı ihracatı yapılmıştır. Rusya'nın Türkiye'nin ayakkabı ihracatındaki payı % 19,2 seviyesindedir.

Ayakkabı ihracatının diğer önemli pazarı olan Irak'a yapılan ihracat bu dönemde % 44,2 artarak 78,4 milyon dolara yükselirken, Irak'ın deri ürünleri ihracatındaki payı % 14,2'ye yükselmiştir.

Ayakkabı ihracatının diğer geleneksel önemli pazarı olan S. Arabistan'a ihracat bu dönemde % 2,6 artışla 35,6 milyon dolara yükselmiş, ayakkabı ihracatındaki payı ise % 6,4 olmuştur.

Bu dönemin en göze çarpan pazarı ise % 4729 gibi çok yüksek oranda bir artışla 564 bin dolardan 27,2 milyon dolara yükselen Litvanya olurken, Ukrayna'ya ihracat ise % 196,6 artışla 22,2 milyon dolara yükselmiştir.

EN FAZLA AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTIP 6401 - 6406)				
Birim: 1.000 \$				
ÜLKELER	2012 OCAK-EYLÜL	2013 OCAK-EYLÜL	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	89.103	105.747	18,7%	19,2%
IRAK	54.368	78.425	44,2%	14,2%
SUUDİ ARABİSTAN	34.672	35.557	2,6%	6,4%
LİTVANYA	564	27.215	4729,3%	4,9%
UKRAYNA	7.479	22.181	196,6%	4,0%
ALMANYA	17.481	21.194	21,2%	3,8%
İNGİLTERE	12.117	15.727	29,8%	2,9%
KIRGIZİSTAN	10.909	14.052	28,8%	2,5%
İTALYA	9.478	13.180	39,1%	2,4%
ROMANYA	8.406	12.182	44,9%	2,2%
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	430.475	551.385	28,1%	100,0%

TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

	2012 EYLÜL 1000 \$	2013 EYLÜL 1000 \$	DEĞİŞİM %	2012 OCAK-EYLÜL 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2013 OCAK-EYLÜL 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1 RUSYA FEDERASYONU	44.417	45.399	2,2	295.717	25,1	354.171	25,6	19,8
2 İTALYA	9.466	9.950	5,1	99.935	8,5	102.065	7,4	2,1
3 ALMANYA	7.573	8.782	16,0	82.565	7,0	86.001	6,2	4,2
4 İRAK	7.574	10.862	43,4	58.259	4,9	84.164	6,1	44,5
5 ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.583	7.616	112,6	33.558	2,8	58.662	4,2	74,8
6 FRANSA	7.881	7.524	-4,5	57.817	4,9	57.050	4,1	-1,3
7 UKRAYNA	9.202	8.328	-9,5	44.505	3,8	52.774	3,8	18,6
8 İNGİLTERE	3.965	6.348	60,1	48.387	4,1	51.811	3,7	7,1
9 HONG KONG	3.287	4.682	42,4	35.109	3,0	43.399	3,1	23,6
10 SUUDİ ARABİSTAN	3.903	3.879	-0,6	35.421	3,0	36.752	2,7	3,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	100.852	113.371	12,4	791.273	67,1	926.850	67,0	17,1
11 LİTVANYA	378	13.604	3.496,7	2.221	0,2	28.726	2,1	1.193,5
12 ABD	3.314	4.349	31,2	22.484	1,9	25.373	1,8	12,9
13 BULGARİSTAN	1.496	1.529	2,2	15.014	1,3	16.721	1,2	11,4
14 BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.388	2.292	65,1	10.123	0,9	16.432	1,2	62,3
15 KAZAKİSTAN	2.441	2.024	-17,1	21.026	1,8	16.196	1,2	-23,0
16 KIRGIZİSTAN	986	1.078	9,3	11.983	1,0	15.830	1,1	32,1
17 HOLLANDA	1.103	1.487	34,8	15.780	1,3	15.714	1,1	-0,4
18 ROMANYA	1.467	1.290	-12,1	11.135	0,9	15.464	1,1	38,9
19 İSPANYA	1.074	1.210	12,6	17.193	1,5	14.373	1,0	-16,4
20 AVUSTURYA	1.875	1.937	3,3	14.282	1,2	13.319	1,0	-6,7
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	15.523	30.800	98,4	141.241	12,0	178.148	12,9	26,1
21 İSVİÇRE	722	821	13,7	9.950	0,8	11.954	0,9	20,1
22 GÜNEY KORE	866	1.403	62,0	5.271	0,4	11.928	0,9	126,3
23 LİBYA	548	1.024	86,9	11.372	1,0	11.253	0,8	-1,0
24 AZERBAYCAN	893	659	-26,2	10.924	0,9	10.824	0,8	-0,9
25 BELÇİKA	1.105	1.714	55,1	9.657	0,8	9.206	0,7	-4,7
26 CEZAYİR	138	348	152,1	5.923	0,5	9.140	0,7	54,3
27 DANIMARKA	830	705	-15,1	10.266	0,9	9.134	0,7	-11,0
28 İSRAİL	1.213	1.509	24,4	6.929	0,6	8.832	0,6	27,5
29 TÜRKMENİSTAN	708	825	16,5	8.037	0,7	8.772	0,6	9,1
30 KKTC	837	1.472	75,9	6.059	0,5	8.646	0,6	42,7
31 MISIR	974	309	-68,3	6.283	0,5	8.340	0,6	32,7
32 YUNANİSTAN	1.363	1.397	2,5	8.003	0,7	8.226	0,6	2,8
33 İSVEÇ	291	461	58,5	4.954	0,4	7.862	0,6	58,7
34 POLONYA	1.958	619	-68,4	7.863	0,7	6.697	0,5	-14,8
35 TACİKİSTAN	322	398	23,7	4.396	0,4	6.570	0,5	49,4
36 ÖZBEKİSTAN	895	626	-30,1	6.452	0,5	6.539	0,5	1,4
37 UMMAN	86	450	422,7	1.310	0,1	6.231	0,5	375,7
38 ESTONYA	814	853	4,7	3.919	0,3	5.970	0,4	52,3
39 YEMEN	16	545	3.352,6	264	0,0	5.708	0,4	2.059,5
40 SİRBİSTAN	955	1.051	10,1	4.671	0,4	5.384	0,4	15,3
41 JAPONYA	999	1.196	19,7	6.129	0,5	5.240	0,4	-14,5
42 İRAN	103	229	122,8	2.962	0,3	4.973	0,4	67,9
43 GÜRCİSTAN	1.279	634	-50,4	6.474	0,5	4.946	0,4	-23,6
44 TUNUS	913	667	-27,0	5.043	0,4	4.644	0,3	-7,9
45 NORVEÇ	288	684	137,2	1.622	0,1	4.039	0,3	149,1
46 ARNAVUTLUK	484	473	-2,4	3.193	0,3	3.878	0,3	21,4
47 KANADA	241	1.154	378,7	2.590	0,2	3.840	0,3	48,3
48 KOSOVA	427	570	33,3	3.025	0,3	3.243	0,2	7,2
49 BEYAZ RUSYA	152	342	125,4	3.407	0,3	3.194	0,2	-6,3
50 ÜRDÜN	135	604	347,1	4.837	0,4	3.154	0,2	-34,8
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI	136.931	167.910	22,6	1.104.299	93,7	1.313.369	94,9	18,9
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER	9.823	8.282	-15,7	74.813	6,3	70.943	5,1	-5,2
AB (27) TOPLAMI	45.133	61.227	35,7	423.770	35,9	462.900	33,4	9,2
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	146.754	176.192	20,1	1.179.112	100,0	1.384.312	100,0	17,4